

Çocukların Otomatik Düşünceleri Ölçeği (ÇODÖ)

Özgün formu Schniering ve Rapee (2002) tarafından geliştirilen ölçek çocuklardaki olumsuz bilişleri değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek 40 madde ve dört faktörden oluşmaktadır. Faktörler, sosyal tehdit, kişisel başarısızlık, düşmanlık ve fiziksel tehdittir. Sosyal tehdit, kişinin çevresinin onu nasıl değerlendirdiğine (Örneğin, Çocuklar benim aptal olduğumu düşünecek); kişisel başarısızlık kişinin kendisini (örneğin, İşlerin ters gitmesi benim hatam.); düşmanlık kişinin çevresini (örneğin, Diğer çocuklar aptal.) ve fiziksel tehdit kişinin kendini ve çevresine yönelik tehditleri değerlendirmesine yönelik düşünceleri içermektedir. Her bir madde için çocuktan, o maddenin son bir hafta içerisinde ne kadar sıklıkla aklına geldiğini düşünmesi ve “hiçbir zaman”, “bazen”, “sık sayılır”, “sık sık” ve “her zaman” seçeneklerinden birini işaretlemesi istenir. Öçekten alınabilecek puanlar 0-160 arasında değişmektedir. Puanlardaki artış OOD’lerdeki artışı göstermektedir. Ölçeğin Geçerlik güvenirlik sonuçları önerilen özgün formun dört faktörlü modelinin verilerle uyumlu olduğuna işaret etmektedir (GFI=.90, IFI= .95, CFI=.95, NFI= .92, NNFI=.95, RFI=.91, RMR=.06 ve RMSEA=.07). Kişisel başarısızlık faktörü varyansın %8.32’sini, fiziksel tehdit faktörü varyansın %5.10’unu, sosyal tehdit faktörü varyansın %31.72’sini ve düşmanlık faktörü varyansın %5.80’ini açıklamaktadır.

Promax Döndürmeli Faktör Analizine Dayalı Faktör Yük Değerleri ve Madde Toplam Korelasyonları

Faktörler	Maddeler	Madde No	Madde Yükleri	Madde Toplam r
Sosyal Tehdit	Çocuklar benim aptal olduğumu düşünecek.	1	.71	.48
	Bana sataşacaklar diye endişeleniyorum.	6	.32	.36
	Çocuklar bana gülecek.	8	.71	.40
	Salak gibi görüneceğim.	14	.72	.56
	İnsanlar benim hakkımda kötü şeyler düşünüyor.	18	.48	.61
	Diğer çocukların hakkımda ne düşüneceği beni korkutuyor.	21	.58	.52
	Aptal biri gibi görünüyorum.	25	.80	.55
	Diğer çocuklar benimle dalga geçiyor.	29	.45	.52
	Herkes bana bakıyor.	31	.39	.49
	Kendimi salak durumuna düşüreceğim diye korkuyorum.	32	.76	.56
Kişisel Başarılsızlık	Hiçbir şeyi doğru dürüst yapamam.	3	.32	.43
	Değersizim.	11	.67	.64
	Artık hiçbir şeyin bana yararı olmaz.	13	.51	.45
	İşlerin ters gitmesi benim hatam.	17	.41	.55

	Hayatımı karmakarışık bir hale getirdim.	23	.53	.65
	Hiçbir zaman diğer insanlar kadar iyi olamayacağım.	26	.53	.54
	Başarısız biriyim.	28	.44	.53
	Hayat yaşamaya değmez.	30	.50	.56
	Hiçbir zaman problemlerimin üstesinden gelemeyeceğim.	34	.32	.49
	Kendimden nefret ediyorum.	38	.64	.67
Düşmanlık	Eğer hak ederlerse insanlardan öcümü alma hakkım vardır.	2	.70	.50
	Diğer çocuklar aptal.	5	.47	.32
	Çoğu insan bana karşı.	10	.52	.61
	Bana takanların yaptıkları yanlarına kar kalmayacak.	15	.74	.51
	Eğer biri bana zarar verirse benim de O'na zarar verme hakkım vardır.	19	.74	.41
	Bazı insanlar başına gelen şeyleri hak eder.	22	.62	.41
	Benim hatam olmayan şeylerden dolayı her zaman suçlanırım.	27	.44	.59
	İnsanlar her zaman beni bir belaya bulaştırmaya çalışıyor.	35	.44	.47
	Bazı insanlar kötüdür.	37	.56	.37
	Kötü insanlar cezalandırılmayı hak eder.	40	.64	.34
Fiziksel Tehdit	Bir kaza geçireceğim.	4	.46	.52
	Delireceğim.	7	.59	.61
	Öleceğim.	9	.59	.51
	Annem veya babam zarar görecektir.	12	.71	.49
	Kontrolümü kaybetmekten korkuyorum.	16	.44	.61
	Zarar göreceğim.	20	.54	.55
	Çok kötü bir şey olacak.	24	.59	.61
	Biri ölebilir diye korkuyorum.	33	.76	.44
	Bende bir terslik var.	36	.39	.64
	Değer verdiğim birinin başına bir şey gelecek.	39	.72	.53

DFA ile hesaplanan (χ^2/sd) oranı 3,47 olduğu görülmüştür ($p<.0001$). GFI değerinin .90, IFI değerinin .95, CFI değerinin .95, NFI değerinin .92, NNFI değerinin .95, RFI değerinin .91, RMR değerinin .06 ve RMSEA değerinin de .07 olarak hesaplanmıştır.

Çocukların Otomatik Düşünceleri Ölçeği

Çocukların ve ergenlerin aklına gelen bazı düşünceler aşağıda listelenmiştir. Lütfen her bir düşüncüyü dikkatlice oku ve **son bir hafta** içerisinde hangisinin ne kadar sıklıkla aklına geldiğine karar ver. Cevabını (0)'dan (4)'e kadar olan derecelendirmeye göre işaretle:

0 = hiçbir zaman, 1= bazen, 2=sık sayılır 3= sık sık 4= her zaman

Son bir hafta içerisinde ne kadar sıklıkla düşündün	hiçbir zaman	bazen	sık sayılır	sık sık	her zaman
1) Çocuklar benim aptal olduğumu düşünecek.	0	1	2	3	4
2) Eğer hak ederlerse insanlardan öcümü alma hakkım vardır.	0	1	2	3	4
3) Hiçbir şeyi doğru dürüst yapamam.	0	1	2	3	4
4) Bir kaza geçireceğim.	0	1	2	3	4
5) Diğer çocuklar aptal.	0	1	2	3	4
6) Bana sataşacaklar diye endişeleniyorum.	0	1	2	3	4
7) Çıldıracağım.	0	1	2	3	4
8) Çocuklar bana gülecek.	0	1	2	3	4
9) Öleceğim.	0	1	2	3	4
10) Çoğu insan bana karşı.	0	1	2	3	4
11) Değersizim.	0	1	2	3	4
12) Annem veya babam zarar görecektir.	0	1	2	3	4
13) Artık hiçbir şeyin bana yararı olmaz.	0	1	2	3	4
14) Salak gibi görüneceğim.	0	1	2	3	4
15) Bana takanların yaptıkları yanlarına kar kalmayacak.	0	1	2	3	4
16) Kontrolümü kaybetmekten korkuyorum.	0	1	2	3	4
17) İşlerin ters gitmesi benim hatam.	0	1	2	3	4
18) İnsanlar benim hakkımda kötü şeyler düşünüyor.	0	1	2	3	4
19) Eğer biri bana zarar verirse benim de O kişiye zarar verme hakkım vardır.	0	1	2	3	4
20) Zarar göreceğim.	0	1	2	3	4
21) Diğer çocukların hakkımda ne düşüneceği beni korkutuyor.	0	1	2	3	4
22) Bazı insanlar başına gelen şeyleri hak eder.	0	1	2	3	4
23) Hayatımı karmakarışık bir hale getirdim.	0	1	2	3	4

24) Çok kötü bir şey olacak.	0	1	2	3	4
25) Aptal biri gibi görünüyorum.	0	1	2	3	4
26) Hiçbir zaman diğer insanlar kadar iyi olamayacağım.	0	1	2	3	4
27) Benim hatam olmayan şeylerden dolayı her zaman suçlanırım.	0	1	2	3	4
28) Başarısız biriyim.	0	1	2	3	4
29) Diğer çocuklar benimle dalga geçiyor.	0	1	2	3	4
30) Hayat yaşamaya değmez.	0	1	2	3	4
31) Herkes bana bakıyor.	0	1	2	3	4
32) Kendimi salak durumuna düşüreceğim diye korkuyorum.	0	1	2	3	4
33) Biri ölebilir diye korkuyorum.	0	1	2	3	4
34) Hiçbir zaman problemlerimin üstesinden gelemeyeceğim.	0	1	2	3	4
35) İnsanlar her zaman beni bir belaya bulaştırmaya çalışıyor.	0	1	2	3	4
36) Bende bir terslik var.	0	1	2	3	4
37) Bazı insanlar kötüdür.	0	1	2	3	4
38) Kendimden nefret ediyorum.	0	1	2	3	4
39) Değer verdiğim birinin başına bir şey gelecek.	0	1	2	3	4
40) Kötü insanlar cezalandırılmayı hak eder.	0	1	2	3	4